

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2005/06:38

Stenografiska
uppteckningar
2005/06:38

Onsdagen den 24 maj

---

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser

Utrikesminister Jan Eliasson och statssekreterare Lars-Olof Lindgren

Återrapport från ministerrådsmöte den 15 maj 2006 (allmänna frågor)

Information och samråd inför informellt ministermöte den 27 och 28 maj 2006

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Mötet är öppnat. Vi ska börja med att hälsa utrikesministern med medarbetare välkomna. Det är inte första gången du är här, men det är första gången som utrikesminister.

Anf. 2 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Tack så mycket! Det är roligt att få vara här i denna viktiga EU-nämnd. Det är riktigt, som ordföranden säger, att jag har varit här i tidigare kapacitet som kabinetssekreterare några gånger. Jag är inte så scenvan i detta sammanhang, då jag inte varit här de senaste sex åren, så jag är tacksam för alla regianvisningar som ni vill ge mig.

Jag är glad att jag har vid min sida en i dag utnämnd statssekreterare för EU-frågor i Statsrådsberedningen, Lars-Olof Lindgren, som är känd för er från andra uppgifter. Han kommer att behålla en del av de uppgifterna framöver men samtidigt vara statssekreterare för EU-frågor i Statsrådsberedningen. Han är en nära kollega till mig och blir troligen en ännu mer sedd gäst i EU-nämnden framöver.

Eftersom Lars-Olof Lindgren anser sig inte särskilt preparerad för ämnet – vilket jag tycker är felaktigt – har jag fått i uppdrag att föredra hela dagordningen inför mötet som ska äga rum i Österrike över helgen. Jag kan, om ordföranden så vill, börja denna presentation.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi gör som vanligt och börjar med en återrapport, om det finns något att återrapportera från tidigare möte.

Anf. 4 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Lars Danielsson representerade Sverige vid rådsmötet och var även i EU-nämnden före mötet, som bekant. Återrapporten från rådet för yttre förbindelser lämnas vid nästa ordinarie samråd. I dag är det inget för-

med ett samrådsförfarande, har jag förstått, utan en mer informell diskussion inför utrikesministermötet i helgen, som i sin tur är en informell förberedelse för toppmötet.

Sverige tog upp fyra frågor under diskussionen i Bryssel i måndags – jag var själv där och lyssnade på Lars – nämligen öppenheten, utvidgningen, hållbarhetsstrategin och det finansiella perspektivet.

När det gäller öppenheten gav Sverige stöd till ordförandeskapets arbete och pekade på vikten av att nå konkreta och substantiella resultat vid toppmötet i juni. Ordförandeskapet verkade ha gått starkt ur dessa diskussioner om öppenhet, vill jag säga, men diskussionen fortsätter.

När det gäller utvidgningen fick Sverige visst stöd för sin synpunkt att frågan om absorptionskapacitet inte får ses som ett kriterium för medlemskap och att behov av att definiera begreppet inte föreligger. Det är inget kriterium. Det är en *important consideration*, som det står i grunddokumentet.

Några medlemsstater tyckte att utvidgningsdiskussionen kunde anstå till senare under året, men andra tyckte att det var viktigt att frågan behandlas nu i juni. Men den kommer upp nu i helgen. Österrikarna var väl inte så entusiastiska från början, men nu är frågan uppe och kommer säkert upp i allmänna termer.

När det gäller hållbarhetsstrategin gav Sverige stöd till ordförandeskapet för dess arbete med en reviderad strategi för hållbar utveckling. Andra medlemsstater gick inte in på denna punkt. Enligt vår uppfattning fick ordförandeskapet stöd för att gå vidare med arbetet inför junitoppmötet. Det här är ju viktigt, som vi alla vet, ur svensk synvinkel.

När det slutligen gäller det finansiella perspektivet ville Sverige se en slutsatstext som pekar på att arbetet med en översyn av EU:s långtidsbudget bör påbörjas snarast. Här uttryckte flera medlemsstater en annan uppfattning. Det verkar finnas en bred majoritet mot att ta upp frågan vid toppmötet i juni. Ett nog så effektivt sätt att inleda översynen är att fördjupa diskussionen om EU:s sakpolitiska prioriteringar, tycker vi.

I övrigt kom diskussionen främst att röra sig kring fördragsfrågan och utvidgningen. Några medlemsstater ville att fördragsfrågan skulle få en framskjuten plats i slutsatserna och hänvisade till att ett stort antal medlemsstater har ratificerat fördraget. Andra var mer återhållsamma. Förslag framkom om att de inkommande ordförandeskapen skulle få i uppdrag att överväga hur fördragsfrågan fortsatt ska hanteras och rapporteras till Europeiska rådet i juni.

Det var återrapporten.

Anf. 5 CARL B HAMILTON (fp):

Jag vill börja med att hälsa utrikesministern välkommen och även Lars-Olof Lindgren.

Min fråga är: Sade Sverige någonting i fördragsfrågan och i så fall vad?

Anf. 6 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Jag tror inte att vi gick in på den frågan under diskussionen, nej.

Då godkänner vi återrapporten och går in på kommande informella ministerrådsmöte. Vill utrikesministern gå igenom de olika punkterna i annex 1 i ett sammanhang eller punkt för punkt?

Anf. 8 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Det får ordföranden själv bestämma. Jag kan göra en kort inledning, och sedan är det fyra delar som vi kan diskutera om ni så önskar. Jag kan göra ett stopp efter varje avsnitt.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

De fyra delarna finns i annex 1 i brevet från den österrikiska utrikesministern.

Anf. 10 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Det är en lämplig bas tycker jag.

Först syftet med det informella utrikesministermötet. Det österrikiska ordförandeskapet har fått ett uppdrag att vid toppmötet i juni mellan EU:s stats- och regeringschefer göra en lägesavstämning av de diskussioner som ägt rum i medlemsstaterna under den så kallade reflexionsperioden, som ni alla vet. Ordförandeskapet har sett ett behov av att utrikesministrarna aktivt deltar i detta förberedelsearbete. I sitt inbjudningsbrev till utrikesministrarna, som ordföranden just refererade till, konstaterar Ursula Plassnik, utrikesministern i Österrike, att det ser ut att finnas stöd i EU för att förlänga reflexionsperioden. Man är i nuläget inte redo att fatta några avgörande beslut om EU:s fördrag. Däremot anser ordförandeskapet att medlemsländerna inom ramen för gällande fördrag bör försöka studera olika förslag som kan förbättra EU:s sätt att fungera. Det är också vår uppfattning.

Det är alltså denna typ av förslag som kommer att diskuteras i Klosterneuburg utanför Wien över helgen. Mötet hålls i så kallat konklavformat, det vill säga bara mellan utrikesministrarna och inga bisittare.

Ordförandeskapet har delat in mötet i fyra sessioner, och det är de som ordföranden just nämnde. Den första avhandlas under arbetslunchen och rör de nationella debatterna om medborgarnas bekymmer och oro. Den andra handlar om närhetsprincipen, det konstitutionella fördraget och utvidgningen. Den tredje handlar om effektiviteten och sammanhållningen av EU:s externa politik. Avslutningsvis äger ett diskussionspass rum om förberedelser inför Europeiska rådet i juni.

Vi hade alltså tänkt följa ordförandeskapets indelning av mötet, om det är i sin ordning för ordföranden.

Vid den inledande arbetslunchen föreslås en diskussion som syftar till en avstämning av reflexionsperioden som inleddes sommaren 2005. Från svensk sida vill vi framföra att det gångna året inneburit en välkommen nystart i många viktiga sakfrågor och en behövlig debatt i många av dessa. Att dra definitiva slutsatser om de nationella debatterna anser vi vara för tidigt. Vi vill också betona vikten av en fortsatt decentraliserad process, att det åvilar varje land att styra denna debatt.

Den andra punkten är att inriktningen på sakpolitik ska ligga i linje med inriktningen vid det informella toppmötet i Hampton Court i höstas, då ett antal områden pekades ut som särskilt viktiga för unionen att ar-

beta med och visa resultat inom, alltså inriktning på sakpolitik – konkreta frågor.

Den tredje punkten är att EU-debatten kan och ska självklart inte styras från Bryssel, vare sig av kommissionen eller av rådet. Däremot kan och bör medlemsstaterna fortsätta att utbyta erfarenheter och kunskap om åtgärder för att skapa en bred debatt om EU-frågor. Vi är ju beroende av kunskaper om varandra. Det är också inriktningen i kommissionens vitbok om en kommunikationspolicy.

Vi förväntar oss ingen större diskussion om de här frågorna vid det informella utrikesministermötet.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Då ingen av ledamöterna har någon fråga att ställa går vi in på nästa.

Anf. 12 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Det är punkten om det konstitutionella fördragets framtid och reflexionsperioden. På den punkten välkomnar vi en förlängning av reflexionsperioden till åtminstone juni nästa år. Någon fast borte tidsgräns behöver knappast anges nu. Det finns förslag som bland annat framfördes vid det senaste mötet i Gaerc om att uppdra åt inkommande ordförandeskap att överväga inriktningen av den fortsatta processen kring fördraget. Det är viktigt att en sådan process ger möjlighet till god insyn, att den är öppen för bidrag från alla medlemsstater. Under de förutsättningarna förefaller detta vara acceptabelt.

Unionens arbetssätt bör kunna förbättras inom ramen för nuvarande fördrag. Vi ser flera områden där så kan ske, inte minst ökad öppenhet i rådet och bättre samstämmighet i unionens externa agerande. Regeringen ser det konstitutionella fördraget som en bra samlad kompromiss och anser inte att vissa delar bör lyftas ut och ratificeras separat.

Ordförandeskapet föreslår att rådets behandling av lagstiftningsfrågor där Europaparlamentet är medbeslutande ska vara öppna för allmänheten. I andra lagstiftande frågor ska kommissionens presentation och den efterföljande första diskussionen vara öppen, anser vi och också ordförandeskapet. Även för frågor som inte rör lagstiftning föreslås att rådet bör utfästa sig att hålla flera debatter öppna.

Sverige var tillsammans med Nederländerna ledande i de diskussioner som ledde fram till beslutet att bredda tillämpningen av rådets öppenhetsbestämmelser. Från svensk sida avser vi fortsatt med kraft driva att ministerrådets arbete öppnas ytterligare, i synnerhet rådets arbete med förslag till lagstiftning under medbeslutandeförfarandet.

Anf. 13 LARS LINDBLAD (m):

Vi är för närvarande inne i en reflexionsperiod som ska förlängas. Man kan konstatera att liknelsen att det konstitutionella fördraget har befunnit sig i frysboxen egentligen är en bättre liknelse än en reflexionsperiod. Det är inte så att det direkt har varit några reflexioner. Det är också kopplat till den förra punkten om de nationella debatterna.

Frågan är hur utrikesministern ser på att vi i så fall ska använda ett sådant år betydligt bättre och mer effektivt framöver än det vi har gjort tidigare. Vilka typer av diskussioner behöver vi i så fall på ministernivå för att väcka reflexionsperioden?

Den andra delen gäller synen på innehållet i diskussionerna om huruvida man ska lyfta ut delar eller inte. Där vill jag instämma i utrikesministerns syn. Det har framför allt varit vissa länder som vill lyfta ut hela del 3, vilket jag tror skulle vara ett väldigt allvarligt misstag.

Det är egentligen bara att uppmana utrikesministern att vara tydlig i den diskussionen och inte lyfta ut delar och på det sättet få en ännu sämre kompromiss än den vi har.

Anf. 14 MATS EINARSSON (v):

Vänsterpartiets principiella hållning till fördraget är att det är dött och att dödsattesten bör skrivas ut. Jag säger inte mer om det.

Ett av problemen som dock finns med att förslaget till nytt fördrag inte gick igenom är frågan om EU:s anslutning till Europakonventionen. Jag skulle vilja höra om utrikesministern har några åsikter om möjligheten att lösa den frågan inom ramen för nuvarande fördrag.

Anf. 15 MATS ODELL (kd):

Jag kan bara kort säga att jag stöder den hållning som regeringen ger uttryck för här genom utrikesministern. Jag vill höra hur Jan Eliasson och regeringen ser på det faktum att det nu för fullt pågår en ratificeringsprocess. Senast var det Estlands parlament som ratificerade fördraget. Det blir alltså hugget i sten på något sätt. Även om det ligger i frysbox är det alltså som ansluter sig till detta.

Anf. 16 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Vi välkomnar givetvis att det är en fortsatt debatt och rörelse framåt i den här frågan. Vi ser vad som hänt i Estland, som Mats Odell just nämnde. Även i Finland finns en liknande diskussion.

Vi vill naturligtvis inte ha en situation där det är ett frysboxläge. Det är viktigt att debatten förs vidare. Den allmänna debatten kan inte regeringen helt styra och bör kanske inte i våra samhällen helt styra.

Här är det väldigt viktigt att olika krafter som kan ge sig in i den Europapolitiska debatten är aktiva. Det ska välkomnas att vi intensifierar och aktiverar vår debatt om EU och Europa. Jag tror att toppmötet kommer att bli ett avstamp för en sådan diskussion, som jag hoppas att vi också kan fortsätta under hösten.

När det sedan gäller vad vi kan göra tycker jag att vi ska sikta på de sakpolitiska frågorna. Det får inte leda till något slags handlingsförlamning i Europa att vi väntar på vad som händer med fördraget. Vi kan göra så oerhört mycket redan med alltifrån Romfördrag till Nicefördrag.

Utvidgningsdebatten vill vi föra vidare. Själv är jag starkt inspirerad av min tid i FN där jag sett att det finns ett utrymme för EU också i globala frågor och i EU:s yttre roll som skulle kunna växa fram i den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

För vår del handlar det om en koncentration på de möjligheter som finns inom ramen för redan existerande fördrag. Det visar att vi kan agera även i nuvarande situation. Det handlar också om en levande debatt om fördragsfrågan. Vi hoppas att den ska röra sig framåt och att vi även på svenskt håll ska kunna finna former för att ansluta oss till fördraget.

Jag kan nog inte riktigt svara på frågan som ställdes om Europakonventionen. Kan vi få återkomma i den frågan?

Anf. 17 CARL B HAMILTON (fp):

Jag har bara en kommentar. I nuvarande läge vore det olyckligt om Sverige på något sätt skulle binda sig för att vi har en väldigt tydlig hållning att vi ska ha fördraget odelat och helt såsom det förkastades. Jag tycker att vi ska en mer öppen attityd på den punkten.

Det andra är att det vore bra om man i den här diskussionen också inkluderade att man faktiskt tillämpar fördraget i långa stycken redan i dag även om det inte är ratificerat. Det gäller utrikes- och säkerhetspolitiken, *battle groups* och hela den diskussionen. Det tycker jag att man också kan föra in.

Anf. 18 LARS LINDBLAD (m):

Jag ska förtydliga, i fall det kanske möjligen missuppfattades. Jag tror också att man bör ha en rätt så flexibel inställning för att komma framåt, liksom Carl B Hamilton uttryckte. Men just när det gäller idéer som att lyfta ut hela unionens politik tror jag att man gör ett allvarligt misstag. Jag vill klargöra den inställningen.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Jag vill passa på att uppmärksamma er om att den 7 juni blir det seminarium här i riksdagen. Det är ett samarrangemang mellan Kommittén för EU-debatt och EU-nämnden där en rapport ska överlämnas från kommittén till Bosse Ringholm angående aktiviteter. Det är ytterligare ett tillfälle att tala om fördragsfrågan.

Vi går vidare. Nästa punkt gäller subsidiaritet.

Anf. 20 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Ordförandeskapet har tidigare inlett en diskussion om subsidiaritet vid en konferens i april. Där diskuterades möjligheten att ge de nationella parlamenten en stärkt roll vid subsidiaritetsprövningen redan innan det konstitutionella fördraget träder i kraft.

Kommissionen har åtagit sig att leverera sina förslag även direkt till de nationella parlamenten och beakta parlamentens synpunkter. Regeringen är öppen för förslag som syftar till att stärka de nationella parlamentens roll i EU-arbetet ytterligare, i synnerhet beträffande prövningen av att subsidiaritetsprincipen efterlevs.

Vi kan därför välkomna kommissionens utfästelser som direktdelgivning av dokument till de nationella parlamenten. Samtidigt vill vi inte se förslag som innebär att det konstitutionella fördraget föregrips. Subsidiaritetsmekanismen i det nya konstitutionella fördraget kan inte tillämpas fullt ut utan att fördraget trätt i kraft.

Det är vad som finns på den punkten. Jag kan gå över till utvidgningen, om så önskas.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor om subsidiariteten? Vi fortsätter med utvidgningen.

Anf. 22 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Framför allt Frankrike och Nederländerna har drivit på för att genomföra en genomgripande utvidgningsdiskussion vid toppmötet i juni, varför ordförandeskapet nu valt att också inkludera detta ämne vid det informella utrikesministermötet över helgen.

Från svensk sida har vi velat undvika det starka fokus på unionens absorptionskapacitet som framför allt Frankrike och Nederländerna vill sätta i utvidgningsdebatten. Frankrike och Nederländerna vill gärna se absorptionskapaciteten som ett nytt medlemskapsvillkor, ett fjärde Köpenhamnskriterium. Utvidgningsprocessen skulle då med stor sannolikhet bromsas upp väsentligt enligt vår uppfattning.

Vi tycker att det är angeläget att söka vända debatten bort från det inåtvända synsätt som resonemanget kring absorptionskapacitet väcker och i stället påminna om unionens mer långsiktiga intressen i utvidgningsprocessen. EU har ett särskilt ansvar att skapa ett odelat och demokratiskt Europa. Vi bör ställa oss frågan om vilka EU:s alternativa kostnader är om utvidgningen avstannar.

Från svensk sida kommer vi därför att verka för en mer balanserad diskussion där utvidgningens positiva effekter ges en väsentlig del av utrymmet. Vi kommer att motsätta oss att nya kriterier, till exempel kopplade till unionens absorptionskapacitet, införs. Det är också viktigt att unionen inte stänger några dörrar för de länder som skulle kunna bli medlemmar i framtiden, även om det ligger långt borta. Detta gäller till exempel Ukraina.

Jag kanske ska lägga till något när det gäller Rumänien och Bulgarien, eftersom det kom en rapport från kommissionen den 16 maj. Vi stöder slutsatserna i kommissionens rapport. Kommissionen sätter på detta sätt ökad press på reformansträngningarna i Bulgarien och Rumänien samtidigt som man håller fast vid anslutningsdatum den 1 januari 2007.

Från svensk sida ser vi fram emot att välkomna Bulgarien och Rumänien som nya medlemsländer så tidigt som möjligt. Men en del blir beroende av hur man nu agerar fram till oktober.

Anf. 23 MATS ODELL (kd):

Jag vill starkt understryka ett stöd för den hållning regeringen har när det gäller att utvidgningen ska drivas på och att man icke faller till föga för talet om absorptionskapacitet. Vi ser till exempel fredprocessen på västra Balkan och vilken drivkraft detta är för en omvandling av de samhällena.

På samma sätt är det med Turkiet. De reformer som har genomförts där hade aldrig varit möjliga om man inte hade haft perspektivet av ett medlemskap. Det är den starkaste demokratiseringskraften och den starkaste kraften för att upprätta mänskliga rättigheter i vår världsdel.

Att låta denna typ av intressen utgöra grus i maskineriet tycker jag att vi kraftfullt ska försöka att motverka. Vi ska försöka skapa allianser med länder som delar vår uppfattning i den här frågan.

Anf. 24 LENNART HEDQUIST (m):

Också vi stöder regeringens upplägg. Jag begärde närmast ordet för att fråga lite mer om situationen för Bulgarien och Rumänien. Efter den

rapport som nu har kommit, och som förefaller väl avvägd, uppstår en diskussion om man kan hålla den tidsplan som gäller.

Man kan säkert ta ställning till frågan om medlemskap vid slutligt datum i oktober. Men det som är lite problematiskt är att det är så pass många länder som ännu inte har ratificerat anslutningsfördraget.

Jag kommer just från en Cosacöverläggning som varit nu måndag, tisdag. Där var rumänerna och bulgarerna med. De är något bekymrade. Det gäller kanske inte rapporten som sådan, för de håller på att arbeta hårt för att kunna uppfylla alla krav. Men däremot ser de med en viss oro att många länder ligger väldigt sent med anslutningsfördraget.

Det skapar en viss oro huruvida det faktiskt kommer att bli möjligt med en anslutning till det datum man har satt upp. Man kan undra om man i samband med ett sådant här utrikesministermöte kan inta underhand en position till dessa länder att det vore värdefullt om de kunde påskynda ratificeringen. Det gäller de länder vilkas beslut ligger i november.

Anf. 25 CARL B HAMILTON (fp):

Jag vill instämma med detta. Vi tycker inte att man ska införa absorptionsförmåga som ett nytt fjärde kriterium. Det är otroligt viktigt att inte falla undan för det. Det är en historisk uppgift att utvidga den europeiska unionen och sprida rättsstat och marknadsekonomi till de nya länderna.

Jag tycker också att man kan påminna om att i många sammanhang framhävs i högtidstalen detta såsom en stor framgång för den europeiska unionen. Då kan man inte i nästa ögonblick säga att det är ett problem. Det hänger inte ihop. Har man bejakat att detta är en historisk framgång för den europeiska unionen måste man dra slutsatsen att vi får fortsätta med detta.

Det är klart att man måste erkänna att det blir en mer heterogen europeisk union, men då får man vidta åtgärder så att man så att säga klarar att leva med den typen av union. Det är den vägen som man ska gå och fokusera på åtgärder och förändringar som kan göra att vi kan leva med en union som är både effektiv och demokratisk.

Anf. 26 LARS LINDBLAD (m):

Mycket har sagts, och jag vill uttrycka ett stöd för regeringens linje.

Man kan notera att diskussionen om absorption också rör sig i samma sammanhang som de som vill definiera EU:s gränser nu i ett tidigt skede. Många gånger när man diskuterar med kolleger handlar detta om personer som i grunden egentligen är utvidgnings skeptiska men som använder olika andra argument för att uppnå samma sak, nämligen att begränsa och hindra.

Därför tror jag att det är väldigt bra om utrikesministern kan framföra detta. Jag skulle också vilja uppmäna honom att göra detta väldigt tydligt och väldigt starkt i diskussionen. Jag har nämligen några gånger ifrågasatt Jan Eliassons företrädare och tyckt att hon har missat ett antal chanser att uttrycka den svenska positionen mitt i detta känsliga läge. Jag skulle därför uppskatta om Jan Eliasson vid detta tillfälle är tydlig.

Jag har liksom andra också varit ute och rört på mig i Europa. För någon vecka sedan var vi några parlamentariker som befann oss i parlamen-

tet i Bryssel för diskussionen om *future Europe*. Där kan man ganska tydligt se vilka länder som agerar emot. Men det glädjande och hoppin-givande i detta tyckte jag var att jag kände att majoriteten av de parla-mentariker från olika medlemsländer som deltog i detta väldigt tydligt talade för utvidgningens förtjänster. Och det är någonting som vi så att säga borde agera utifrån och dra nytta av det tryck som finns.

Jag skulle också vilja koppla till diskussionen om utvidgningen när det gäller Bulgarien och Rumänien som på något sätt också handlar om förtroendet för framtida utvidgningar. Då är det viktigt att vi tillhör dem som är tydliga, vilket vi har varit genom att i ett tidigt skede ha ratificerat anslutningsfördraget. Det är problematiskt att vissa länder använder rati-ficeringsprocessen som ett sätt att fördröja och på något sätt påverka processen.

Jag har uppfattningen att det inte är själva den nationella ratifice-ringsprocessen som ska vara det som så att säga håller upp processen ifall dessa länder inte är färdiga, utan det är i så fall kommissionens och ministerrådets beslut om anslutning i ett senare skede. Därför är det vik-tigt att länder som Tyskland och andra ratificerar detta så snart som möj-ligt.

Däremot är det vi som tillhör utvidgningens vänner som också måste vara väldigt tydliga i fråga om att Köpenhamnskriterierna ska gälla. Vi ska inte fuska i patiensen eftersom det kommer att leda till att kommande utvidgningar ifrågasätts.

Man måste försöka hålla flera bollar i luften i den här diskussionen. Jag tror att vi också måste vara tydliga när det gäller att reglerna ska efterföljas. Men vi är däremot i grunden väldigt tydligt positiva till ut-vidgningen.

Anf. 27 BEATRICE ASK (m):

Jag ska naturligtvis inte frondera med någon annan uppfattning än alla andra att regeringen har rätt i sak. Men jag vill ändå lyfta fram ett problem som jag tycker att Sverige måste vara observant på. Och det är de rapporter som vi får när det gäller Bulgarien och Rumänien om brister i rättsväsendet. Det handlar om korruption, problem med organiserad brottslighet och ett politiserat rättsväsende rakt igenom. Och här konsta-terar man att det behövs reformer.

Jag tror att det är oerhört väsentligt att Sverige trycker på här och pressar på därför att grunden för att människor ska ha någon tilltro till EU-samarbetet är faktiskt att det bygger på rättsstatens principer.

Vi har som arbetsformel på rättsområdet att vi ömsesidigt erkänner varandras system. Det är så det fungerar. Vi har inte råd att ha länder som brister i det avseendet därför att i den stund som vi får människor som fastnar i ett dåligt system någonstans och regelverket slår till kom-mer vi att ha inrikespolitiska problem. Det är ingen tvekan om den saken.

Därför tycker jag att det är viktigt att skicka med utrikesministern att vi i detta arbete verkligen måste uppmuntra och driva på de förändringar som pågår. Det gäller även till exempel Kroatien som står längre bak i listan. Vi måste ta stöd av de erfarenheter och den kompetens som finns inom svensk polis och svenskt åklagarväsende. De har det praktiska samarbetet med polis och rättsväsende i dessa länder.

Jag tror att det finns en hel del praktiska saker att göra när det gäller att driva på och ställa krav. Men för mig är det nog ganska självklart att utvidgningen måste ske parallellt med att man åtminstone lever upp till förutsättningarna vad gäller rättsstatens principer. Vi har redan problem på RIF-området när det gäller rättssäkerhetsgarantier och sådant. Det är svårt att få med alla. Och det kommer att bli ännu krångligare. Och detta är på något sätt nödvändigt för att medborgarna ska känna trygghet och säkerhet i samarbetet.

Jag vill därför rekommendera ett nära samarbete med Justitiedepartementet och med myndigheterna på detta område. Stöd alla konstruktiva krafter. För det är klart att det går. Och vi har också från svensk sida gjort en hel del för att stötta detta förändringsarbete. Men när man vet hur det ser ut och får dessa rapporter finns det ändå anledning att vara väldigt allvarlig när det gäller dessa punkter.

Anf. 28 YVONNE RUWAIDA (mp):

Man ska naturligtvis ställa krav på kandidatländer. Men det handlar om den principiella inställningen till utvidgningen, och där stöder vi regeringens linje.

Jag har en kort fråga. Jag skulle gärna vilja veta hur det ser ut med opinionen bland EU-ländernas regeringar när det gäller den principiella frågan om utvidgningen. Vilka argument är det som man använder i korridorerna för att införa ett kriterium när det gäller absorptionsförmåga?

Det som du säger här är hemligstämplat, och hemlig information kommer inte att spridas.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Vi kan ju maska med de stenografiska nedteckningarna. Det stämmer, men det vet säkert utrikesministern om från sin tidigare roll.

Anf. 30 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Jag vill framför allt tacka för ett väldigt starkt stöd och starka bidrag i argumenteringen inför mitt möte i Österrike som jag har fått här. Det känns väldigt betryggande. Jag tycker att ni har pekat på precis de punkter som vi måste peka på om att vi ska bevara visionen av ett odelat Europa och att det är hela poängen med utvidgningen. Mats Odell talade om vad det betyder för länderna på Balkan. Det är oerhört stort. Jag vet det eftersom jag har arbetat med stabilitetspakten. Om det inte finns ett ljus i slutet av tunneln eller korridoren är det hopplösheten och murar som kommer att växa upp, och farliga tendenser kommer att förstärkas. På den punkten är det oerhört viktigt.

Som Carl B Hamilton säger är detta *the good news*, den stora succén i Europa. Jag kan ibland inte riktigt förstå att det finns så mycket av europessimism i Europa. När man ser på detta utifrån, som jag har gjort under de senaste sex åren, är det en fantastisk framgång för Europa att EU har utvidgats, att den skamliga muren är borta, att vi har gjort krig praktiskt taget omöjligt mellan oss och att detta projekt har gått fram med denna kraft.

Titta bara hur det var i närområdet för 15–20 år sedan då vi knappt kunde tänka på att åka till Ösel eller Dagö. Nu är de medlemmar av EU

och leds av personer som inte bara ser att vi har en intressegemenskap utan att vi har en värdegemenskap.

Jag skulle vilja ha lite lustfylld energi i Europaprojektet och tycker att utvidgningsfrågan verkligen ska föras fram som en positiv faktor också i det blivande arbetet om det framtida Europa. Jag tycker också att EU ska kunna vara mer aktiv i globala frågor och vara en global aktör, som jag nämnde tidigare. Det är min grundsyn på utvidgningen.

Samtidigt är det klart att om vi ska ha trovärdighet måste vi också vara medvetna om dessa krafter som finns och vara tuffa när det gäller kriterierna. Jag tror till och med att vi kan spela en viss roll eftersom länder som Rumänien, Bulgarien, länderna på Balkan, Turkiet och Ukraina vet att vi har denna grundfilosofi, och då har vi större chans att säga det som vi tycker är viktigt, nämligen att de måste fylla kriterierna.

Om denna vision ska hållas vid liv bygger väldigt mycket på att vi också är tuffa när det gäller att man ska leva upp till kriterierna. De ska känna reformkraven på sig. Det är en trovärdighetsfråga. Det är också det som gör att vi tas på allvar i EU-kretsen hos de länder där denna, tycker jag, överdrivna europessimism och utvidgningströtthet finns – *enlargement fatigue*, som de sade på mötet i korridorerna. Apropå Yvonne Ruwaidas fråga, frågade jag vad som låg bakom detta. Och jag tror att det bakom detta ligger en massa skäl som inte har så mycket att göra med EU. Det handlar om ungdomar som demonstrerar, ungdomsarbetslöshet, att man tror att problemen kommer utifrån, att jobben försvinner åt det hållet, att opinionen inte är färdig utan så att säga sätter örat vid rälsen och lyssnar på tendenser som pekar inåt snarare än utåt.

Det tror jag är en av de största internationella farorna just nu. Om jag har mitt FN-perspektiv vore det otroligt farligt, historiskt farligt, om vi började betrakta omvärlden som ett hot och en risk snarare än en möjlighet och en potential, om man ser på det som är utanför det egna området som ett hot i globaliseringens tid. Det är den största paradox man kan tänka sig.

Vi har därför en oerhört stor uppgift att ha öppenheten och mottagligheten för främmande kulturer, som det uppfattas med Turkietfrågan, och att vi ska se denna vision. Men om vi ska ha trovärdigheten och stå för en vision måste vi också psykologiskt sätta oss in i detta klimat som vi nu har. Denna trovärdighet tycker jag att man etablerar genom att vara tuff och tydlig i fråga om villkoren, Köpenhamnskriterierna.

Jag tycker att ni har gett mig en väldigt bra start för dessa diskussioner. Och jag lovar att jag ska vara så tydlig som det över huvud taget är möjligt apropå Lars Lindblads fråga när det gäller Österrike.

Det var också en fråga om ratifikation av Rumänien och Bulgarien. Frankrike och Tyskland säger att det är ett lite tätt program och att de inte vet om de kan klara tidtabellen. Men det bör vara möjligt. Men det finns ett organiskt samband mellan att dessa länder ser att Bulgarien och Rumänien tar den signal som har kommit på allvar. Och man läser nu noga hur Bulgarien och Rumänien agerar. Och det kan i sin tur påskynda denna process. Frankrike och Tyskland borde kunna klara detta i tid, apropå den första frågan från Lennart Hedquist.

Jag vill uttrycka min varma uppskattning för detta stöd. Om vi kan arbeta i denna anda känner jag mig väldigt nöjd.

2005/06:38

24 maj

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Nästa punkt handlar om effektivitet och sammanhållning.

Anf. 32 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Det verkar som om vi bara äter måltider. Jag har en regel för arbetsluncher och arbetsmiddagar. Jag säger: Nu ska vi arbeta enligt regeln att vi äter medan vi pratar. Alla gör så utom den som pratar.

Vid middagen kommer vi alltså att diskutera vad som under rådande fördrag kan göras för att öka effektiviteten och samstämmigheten i EU:s utrikespolitik.

En övergripande diskussion om möjliga reformer förväntas som en förberedelse inför Europeiska rådet. Regeringen välkomnar praktiska reformer på detta område. EU har en allt viktigare global roll, som jag tidigare har sagt. Förväntningarna från omvärlden och våra medborgare tyder på detta. Om EU ska nå sina målsättningar måste olika politikområden bli mer samstämmiga. Det gäller utrikes- och säkerhetspolitiken, utvecklingspolitiken, handelspolitiken, grannskapspolitiken och förmedlemskapsstöd liksom EU:s interna politik. För detta krävs det en förbättrad samordning mellan EU:s institutioner och mellan dessa institutioner och EU:s medlemsstater.

Regeringen kommer därför aktivt att verka för att arbetet drivs vidare i riktning mot ökad effektivitet och samstämmighet på området. Det är önskvärt att Europeiska rådet i sina slutsatser ger uttryck för en sådan ambition, anser vi.

Anf. 33 YVONNE RUWAIDA (mp):

Jag vet inte om det här bara kommer att vara en principiell diskussion. Det låter ju alltid fint när man pratar om ökad samstämmighet, och det här är väl inget problem.

Jag vill bara betona att vi från vår sida inte tycker att man ska ha med gemensamma beslut på det här området. Vi ska behålla vår rätt att ha en egen röst och en egen politik när vi behöver det. Sedan är det ju alltid bra om man hittar metoder för att komma överens i en del frågor ifall man tycker att det är lämpligt.

Anf. 34 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Jag vill bara säga att jag allmänt sett tycker att vi ska tänka i banor av att vi naturligtvis för vår nationella politik och formulerar oss nationellt i många frågor.

Men som jag ofta säger, jag tycker att vi också ska vara medvetna om att vi kan få ökad kraft om vi lyckas genomdriva svenska positioner inom EU och därmed får ökad slagkraft för dessa positioner internationellt.

Jag har själv arbetat mycket med förebyggandefrågorna under 90-talet. 2001 blev det ett program för EU. Vi var stolta över det.

Vi vet också hur oerhört viktigt det var att Anna Lindh, Javier Solana och Christopher Patten tillsammans verkade för att ett krig inte skulle bryta ut i Makedonien 2001, under det svenska ordförandeskapet. Jag tycker att vi ska känna motiverad stolthet över att vi hade en position som ordförande som antogs i hela EU och därmed faktiskt gjorde skillnaden mellan krig och fred. Dessutom var det ett bra transatlantiskt samarbete; jag var då ambassadör i Washington.

Jag känner alltså att det är viktigt att vi ser att svensk utrikespolitik också kan projiceras genom att vi i EU får igenom positioner, som då blir EU:s och därmed ger större genomslag.

2005/06:38
24 maj

Anf. 35 KARIN GRANBOM (fp):

Om frågan om Israel och Palestina kommer upp och de andra länderna nämner Sveriges politik på det område där vi har fått viss kritik – vad kommer utrikesministern att svara då?

Anf. 36 YVONNE RUWAIDA (mp):

Den här frågan har vi haft uppe till diskussion ganska mycket och ganska hett i nämnden, men den nye utrikesministern har inte varit närvarande då.

Personligen tycker jag, och även mitt parti, att EU:s gemensamma linje när det gäller Israel–Palestina-frågan tyvärr kanske snarare har bidragit till en negativ utveckling än en positiv. Ibland kan en gemensam linje utifrån ens eget perspektiv bidra till en positiv utveckling och ibland till en mer negativ utveckling.

Jag vill bara betona hur viktigt det är att man behandlar israelerna och palestinierna likvärdigt. Jag såg i dag på TT oroväckande nyheter om en ny amerikansk hårdare linje mot de palestinska områdena och den palestinska myndigheten vilket innebär exempelvis att privatpersoner inte kan skicka pengar till de palestinska områdena. Det är som om hela den palestinska myndigheten och de palestinska områdena är terroristförklarade i dag.

Jag tror att det är farligt att behandla ett helt folk på det sätt som man gör. Jag tror också att det är farligt att behandla Hamas som om det bara vore en terroristorganisation och inte som om Hamas både har en civil del och en militär del.

Detta skapar just nu i världen en konflikt mellan västvärlden och Mellanöstern som är väldigt farlig. Jag lyssnar också på arabiska nyheter och ser den debatt som finns i Mellanöstern, och jag märker att klyftan mellan västvärlden och Mellanöstern ökar. Det är mer dialog vi vill ha och att man närmar sig varandra i stället för den här minskade dialogen. Jag är orolig för den utvecklingen.

Naturligtvis måste Hamas acceptera staten Israel, och Hamas måste också fransäga sig våld. Nu har man valt att förkasta och egentligen bojkotta i princip ett helt folk, även om man nu ser en viss lindring av bojkotten mot det palestinska folket. Men det räcker inte. Jag tror att det här är en farlig utveckling.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Om jag har förstått saken rätt kommer Mellanöstern inte upp på mötet. Det kommer vi att ha möjlighet att samråda om den 9 juni. Jag vill inte att vi för en diskussion om Mellanöstern just nu. Ni har fått göra era medskick. Frågan kommer väl inte upp? Den frågan kan utrikesministern få besvara. Kommer frågan upp eller inte?

Anf. 38 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Jag har inga indikationer på att frågan kommer upp alls. Om den kommer upp kommer jag att redovisa vår svenska position. Den är väl känd.

För övrigt vill jag säga att vid utrikesministermötet förra måndagen var det ingen diskussion om den så kallade viseringsfrågan. Det var en diskussion om det som var mest akut, nämligen att vi ska ha ett program som gör det möjligt att få humanitärt stöd till ett område som kan drabbas av en militärkris snart.

Det gällde också vad vi EU-länder kan göra för att främja en mer modererad uppfattning hos Hamas att gå i den riktning som vi alla önskar, nämligen erkännande av Israel och avståndstagande från våld.

Det är ett viktigt syfte för EU med sin politik – att stå hårt fast vid principerna att icke ha med denna regering att göra så länge den inte rör sig i den riktningen. Naturligtvis ser vi också gärna att krafter växer som kan minska de klyftor som riskerar att växa.

I viseringsfrågan har vi följt Schengenregler och kommer att fortsätta att följa Schengenregler. I några fall kom vederbörande in och i några andra fall kom de inte in. Det pågår hela tiden.

Jag tror att vi kanske ska föra den diskussionen lite mer detaljerat vid ett annat tillfälle. Men jag är givetvis för att diskutera detta även här om så önskas ytterligare.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Diskussionen kommer upp den 9 juni nästa gång.

Nu tar vi förberedelser inför Europeiska rådet.

Anf. 40 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Den sista arbetssessionen kommer att ge tillfälle till diskussion om övriga frågor på dagordningen för Europeiska rådet i juni.

Här finns tillfälle för medlemsstaterna att lyfta fram prioriterade frågor. Jag vill bara här som orientering nämna några sådana frågor. Regeringen återkommer självfallet sedan till nämnden för samråd i vanlig ordning, både inför allmänna rådet i juni och inför själva toppmötet.

Vi stöder ordförandeskapets ambitioner att nå konkreta resultat vid Europeiska rådet om ökad öppenhet i rådet. Det är min bedömning att det finns möjligheter att göra framsteg vid toppmötet även om det fortfarande finns ett visst motstånd.

Vi kommer också att stödja inriktningen när det gäller hållbarhetsstrategin, inte minst betydelsen av effektiv uppföljning.

Vi kommer att fortsätta driva vår linje att utvidgningen förtjänar en bred diskussion med utgångspunkt i kommissionens utvidgningsstrategi och senaste rapporter. Vi delar många andra medlemsländers syn att debatten med fördel kan ske vid slutet av året men att den ska pågå intensivt och i den anda som jag tycker att vi för diskussionen här i dag.

Vi anser att det är viktigt att understryka sambandet mellan migrationspolitik och utvecklingspolitik samt vikten av den högnivådialog om migration och utveckling som FN ska hålla i september.

Vad gäller frågan om ifall unionen ska kunna stärka sin krisberedskap vid händelser som drabbar EU-medborgare måste vi studera ordförandeskapets rapport innan vi tar slutlig ställning. Vi ser emellertid positivt på

Anf. 41 CARL B HAMILTON (fp):

Jag har en fråga. Det kommer ett toppmöte om EU–Ryssland redan i morgon. Vid toppmötet kommer Ryssland upp både under externa relationer och under energifrågan.

Hur ser utrikesministern på det? Kommer EU:s relationer till Ryssland och energifrågan, som ju är ganska het i många länder på kontinenten framför allt, att diskuteras vid toppmötet?

Min andra fråga riktar sig lite grann till Lars-Olof Lindgren. Vad ligger i det här att man säger *review of EU budgetary system*, alltså 2008–2009? Vad är tanken att man ska göra där? Det är lite intressant.

Anf. 42 YVONNE RUWAIDA (mp):

Vi skulle vilja att man från svensk sida tar initiativ till att göra en HBT-pakt, det vill säga att man tar upp frågorna om homo-, bi- och transsexuellas situation i EU på toppmötet och att man precis som när det gäller sysselsättningsunionen jobbar med frågorna i EU-sammanhang. Vi vill inte att man ska fatta några beslut, men vi vill att man ska lyfta fram frågorna.

Sverige är ett föregångsland på det här området i EU, kan man säga. Det är inte en perfekt situation, men vi har ändå gjort mycket. Vi har en ombudsman för homofrågor, vi har en lagstiftning som är bättre, vi har en partnerskapslag, vi har rätt att adoptera och så vidare. Det finns alltså en hel del frågor där Sverige är bra. Vi skulle vilja att man från svensk sida lyfte fram frågan på EU-nivå, för det finns en hel del länder i EU som har allvarliga problem.

Vi har också ett problem med Europakonventionen och Högsta domstolens tolkning av Europakonventionen. Den innebär att det i dag, trots att vi har en lag mot hets mot folkgrupp, genom HD-domen är tillåtet med sådan hets. Det gäller egentligen den fråga om hets mot homosexuella som innebär att man uttalar sig ringaktande eller missaktande om homosexuella. Man säger att homosexuella är en svulst på samhällskroppen och så vidare. Det är sådant som tillåts i dag i Sverige på grund av Europakonventionen. Detta är någonting som har bidragit till mer hatpropaganda mot homosexuella och därmed också fler hatbrott mot homosexuella.

Vi tycker att det är viktigt att Sverige lyfter fram de här frågorna på EU-nivå. Vi tycker att toppmötet i juni är ett tillfälle för det.

Anf. 43 JOE FRANS (s):

Ordförande! Som ett medskick när det gäller diskussionen om migration och utveckling kan jag säga att riksdagen i dag har fått en redovisning från Utrikesdepartementet om PGU – partnerskap och global utveckling. Det är också en fråga om hur migration och utveckling tas upp.

Det finns ett antal saker som jag tycker är viktiga, bland annat diskussionen om ekonomiska överföringar. Vi vet att det finns en hel del länder där dessa överföringar i många fall utgör den viktigaste källan för utlandsvalutor och även ofta är en andel som är större än det bistånd som många av de här länderna får. Det gäller överföringar från migranter i

Europa till hemländer. Dessa ekonomiska överföringar kan underlättas om man jobbar tillsammans i EU. Det är viktigt att arbeta med formerna för detta.

Det finns också en dimension när det gäller integration och annat, om man ska lyfta upp *en* aspekt i den diskussionen är det här en viktig aspekt som jag gärna vill att man understryker.

Anf. 44 MATS EINARSSON (v):

Jag kan börja med att understryka att jag instämmer i det som Yvonne säger om HBT-frågornas vikt, även om jag personligen skulle uttrycka mig lite annorlunda vad gäller den i och för sig väldigt olyckliga HD-domen. Jag tror att vi har en tid kvar innan vi kan säga definitivt vad HD egentligen gör för tolkning av Europakonventionen. Det finns ju fler fall som möjligtvis ska prövas.

Men det var inte detta jag tänkte ta upp, utan det som kanske förefaller vara en liten detalj men som jag inte tror är det. Den finns ändå omnämnd i *outline of the draft conclusions* som en rubrik. Det gäller byrån för grundläggande rättigheter i Wien – Agency for Fundamental Rights. Det är punkt 11 i utkastet. Det står ingenting där utan det är bara en rubrik.

Detta har varit föremål för diskussioner och kontroverser – för att inte säga strid – under åtminstone ett halvår eller ett år mellan Europarådet och EU. Jag tror att jag känner den svenska positionen, och den är bra. Det ska inte vara någon överlappning; det ska undvikas. Det får inte bli en konkurrens om vem som sätter normerna för mänskliga rättigheter i Europa. Europarådet måste tas in i arbetet och ges den roll som rådet förtjänar. Jag vill ge mitt stöd till den linjen och uppmana utrikesministern att understryka den ståndpunkten.

Sedan vill jag också säga att jag inte tror att detta i första hand är ett uttryck för den typ av organisationskonkurrens och institutionskonkurrens som ibland uppstår. Jag pratar i och för sig delvis som gruppleadare i Europarådets parlamentariska församling. Jag tror att det här handlar om samarbetet och relationen mellan Europeiska unionen och Europarådet i framtiden. Det måste ses i relation till det Memorandum of Understanding som diskuterades på Europarådets ministerkommittémöte den 18–19 juni – jag vet inte exakt vad som sades där eftersom jag inte har fått den rapporten än – och i relation till Junckerrapporten som också lades fram nu i april och där det finns en hel del mycket konkreta råd vad gäller relationerna mellan EU och Europarådet.

Om Wienbyrån skulle utformas på det sätt som åtminstone vissa inom Europaparlamentet och på andra håll skulle vilja, skulle det innebära ett slags krigsförklaring mot Europarådet som institution för Europa. Därför tror jag att detta är en avgörande fråga. Det har också uppmärksammats. Nederländernas senat har uppmanat sin regering att säga nej till byrån. Jag tror att åtminstone överhuset i Storbritannien också har uttalat sig. Vi har diskuterat frågan i konstitutionsutskottet här i riksdagen.

Det här är en fråga som inte bara rör en allmän organisatorisk sak, utan den har att göra med relationerna mellan Europarådet och EU för framtiden. Löser man inte det här på ett bra sätt kommer EU, genom sin blotta ekonomiska styrka, att överflygla Europarådet. Såvitt jag vet finns det ingen budget bestämd för den här byrån, men den är tänkt att ha

kanske uppåt 100 anställda. Kommissionären för mänskliga rättigheter i Europarådet Thomas Hammarbergs avdelning tror jag har 13 anställda eller något sådant. Det är relationerna, och därför är det helt nödvändigt att man gör klart vad Europarådet ska göra och vad EU ska göra.

2005/06:38

24 maj

Anf. 45 BÖRJE VESTLUND (s):

Jag vill också kommentera detta med en HBT-pakt. Jag tycker i och för sig att det är viktigt att HBT-frågorna kommer upp på ett tydligare sätt i Europapolitiken. Däremot delar jag inte Yvonne Ruwaidas uppfattning. Det sistnämnda har att göra med den situation som blir mer och mer problematisk för HBT-personer runtom i Europa. Vi vet att det händer en del väldigt olyckliga saker, inte minst i Polen, Estland med flera länder.

Men jag tror att man måste avvakta och se vad som har hänt med de rasistiska organisationernas domar innan man angriper Europakonventionen. Man måste se vad det är som händer på det området innan man kan dra några bestämda slutsatser av detta. Domen när det gäller predikosituationen var inte bra, men det får man hantera i särskild ordning. Men det är väldigt allvarligt om just detta med de rasistiska organisationerna återigen skulle bli Högsta domstolens dom. Då tycker jag att vi får fundera över om vi ska göra någonting åt Europakonventionen. Men jag tycker att vi måste avvakta innan vi gör det.

Anf. 46 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Herr ordförande! Låt mig först ta upp Carl B Hamiltons fråga om EU–Ryssland-mötet som ska börja den 25, i morgon alltså. Vi hade en allmän diskussion om det vid utrikesministermötet i måndags. Jag tror att en stor del av den här diskussionen kommer att handla om de stora internationella kriserna och de potentiella kriserna vi står inför nu. Den kanske allra viktigaste är Iranfrågan. Jag tror att det blir en mycket viktig fråga i den här diskussionen. Det handlar om Rysslands roll i det här spelet som nu pågår för att sätta i gång någonting som kan likna en förhandling med iranierna om att avstå från utvecklande av höganrikning som skulle kunna leda till utveckling av kärnvapen. Det tror jag blir den viktiga frågan.

Man kommer nog säkert också att tala om den mekanism som nu diskuteras för palestinierna och kanske också Irak, men mindre om det tror jag.

Sedan fick jag en ganska bestämd uppfattning att energifrågorna också kommer upp. Vi väntar då med spänning på den rapport som kan komma från det mötet och kommer naturligtvis att förmedla denna till EU-nämnden.

Jag gissar också att det kommer att bli en fråga vid toppmötet. Jag har också varit i kontakt med det finländska blivande ordförandeskapet. De har olika tankar om temata för sina extra toppmöten, och där ingår också tanken att diskutera energifrågorna. Innovationsfrågor, teknologi och energifrågor var de frågor som de diskuterade. Det är möjligt att den frågan också blir en fråga för det finländska ordförandeskapet. Det är en oerhört viktig fråga nu där utrikes- och säkerhetspolitik går samman med energipolitik på ett tydligt och tyvärr alltför dramatiskt sätt ibland.

Jag tycker att dialogen med Ryssland är viktig. Det är viktigt att vi markerar tydliga princippositioner som handlar om värderingsfrågorna, mänskliga rättigheter, fredlig samverkan och en konstruktiv roll i närområdet, inte minst i Centraleuropa. Men vi har naturligtvis också ett långsiktigt intresse av att främja det som jag hoppas ska gälla, nämligen att demokrati och marknadsekonomi är oåterkalleliga vägar. Vi har allt att vinna på att dra in Ryssland i det europeiska samarbetet och därmed stärka den europeiska identiteten i det ryska samhället. Vi kanske får återkomma till det viktiga temat.

Till Yvonne Ruwaida vill jag säga att jag noterar att det här är viktiga frågor för regeringen. Det är oerhört viktiga frågor om människovärde. Det gäller att hantera de här frågorna på ett värdigt sätt och driva de här frågorna. Jag svarar på olika riksdagsfrågor i det ämnet och säger där också att vi på olika sätt ska arbeta också inom EU med de frågorna. Jag kan nog bara notera vad Yvonne Ruwaida sade och vad Börje Vestlund sade och ta med mig detta hem och be att få återkomma när det gäller hur vi ska hantera de frågorna.

Lars-Olof Lindgren kommer att besvara frågan om budgeten som Carl B Hamilton ställde.

Joe Frans tog upp frågan om migration och utveckling. Jag håller helt med honom. Jag har studerat detta lite extra eftersom vi planerar för det möte som ska äga rum i New York i september efter mitt ordförandeskap, glädjande nog med tanke på att vi har en del annat att göra. Jag har satt mig in i den frågan och sett hur oerhört viktig frågan om remitteringar, alltså transfereringar av pengar, är. Det är en enormt viktig del i hela migrationssituationen. Det motsvarar i flera fall flera gånger biståndet till olika länder. Man har inte riktigt klart för sig vilken enormt stor betydelse dessa transfereringar har. Det är många u-länder som är oerhört känsliga för hur denna fråga diskuteras. Jag är glad att Joe Frans lade en extra accent på detta, och jag ska föra den vidare till de berörda i regeringen.

Mats Einarssons fråga tror jag också att Lars-Olof Lindgren är beredd att besvara, men eftersom jag själv har varit i Europarådet och vi då träffades och jag uppmärksammades på detta, känner jag väldigt starkt för det. Jag tycker att det är väldigt viktigt att vi har en god arbetsfördelning mellan internationella organisationer. Jag tycker att det är väldigt mycket detta det handlar om när jag också ser det från FN-perspektivet. Det behövs fler aktörer. Det är inget fel att det är fler aktörer, men då måste man ha en tydlig gränsdragning och en tydlig arbetsfördelning. Vi bör absolut eftersträva detta och värna om Europarådets ställning men också se till att denna gränsdragning blir så tydlig som möjligt. Det är en generell kommentar. Lars-Olof Lindgren kanske har mer detaljerade informationer och kommentarer till detta.

Jag tror därmed att jag har besvarat de frågor som berörde mig. Därmed kan kanske Lars-Olof Lindgren göra sina kommentarer.

Anf. 47 Statssekreterare LARS-OLOF LINDGREN:

Innan jag gör det vill jag säga att jag är väldigt glad över att få vara här i den här kapaciteten och få samarbeta med er framöver. Om Thomas Östros inte har möjlighet att delta här kommer jag eventuellt att fortsätta att prata handelspolitik. Däremot kommer jag inte att prata inremark-

nadsfrågor annat än när det berör Gaerc och den nivån. Det tar Sven-Eric Söder över efter mig.

2005/06:38

24 maj

Först har vi frågan om det finansiella perspektivet och vad som väntar oss under det svenska ordförandeskapet. Den hänvisning som Carl B Hamilton nämnde finns inte kvar i det utkast som finns på bordet nu, men det ändrar ju inte sakförhållandet att vi under vårt ordförandeskap kommer att få en tung uppgift att driva fram ett beslut på det området. Den översynen kommer nog, och det beslutet ligger fast.

Vad jag har förstått har man nu kommit fram till att byrån för grundläggande rättigheter enbart kommer att behandla EG-rätten och tillämpningen av EG-rätten och grundläggande rättigheter ur det perspektivet. Det handlar alltså enbart om ett EU-internt perspektiv och inte grundläggande rättigheter utanför EU.

När det gäller den fråga som har diskuterats om kandidatländer ska omfattas av det eller inte, gäller att bara de kandidatländer som nu förhandlar om medlemskap ska inkluderas.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga fler frågor på dagordningen. Då vill jag tacka utrikesministern och statssekreteraren för ett möte i god anda. Vi ser fram emot ett fortsatt samarbete i samma goda anda.

Anf. 49 Utrikesminister JAN ELIASSON (s):

Jag vill också tacka för denna väldigt glädjande debut för min del. Det var roligt att få träffa er. Mitt nästa möte med er blir när jag anländer med SAS-planet kl. 7.25 på morgonen den 9 juni. Om jag då uppträder något mindre sammanhängande ber jag redan nu att ni har förståelse för detta och hoppas att SAS tidtabell också håller.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Vi kommer att se till att det finns starkt kaffe här. Tack så mycket! Trevlig helg!

Innehållsförteckning

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	1
Anf. 5 CARL B HAMILTON (fp)	2
Anf. 6 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 8 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	3
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 10 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 12 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	4
Anf. 13 LARS LINDBLAD (m)	4
Anf. 14 MATS EINARSSON (v)	5
Anf. 15 MATS ODELL (kd)	5
Anf. 16 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	5
Anf. 17 CARL B HAMILTON (fp)	6
Anf. 18 LARS LINDBLAD (m)	6
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 20 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	6
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 22 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	7
Anf. 23 MATS ODELL (kd)	7
Anf. 24 LENNART HEDQUIST (m)	7
Anf. 25 CARL B HAMILTON (fp)	8
Anf. 26 LARS LINDBLAD (m)	8
Anf. 27 BEATRICE ASK (m)	9
Anf. 28 YVONNE RUWAIDA (mp)	10
Anf. 29 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 30 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	10
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 32 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	12
Anf. 33 YVONNE RUWAIDA (mp)	12
Anf. 34 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	12
Anf. 35 KARIN GRANBOM (fp)	13
Anf. 36 YVONNE RUWAIDA (mp)	13
Anf. 37 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 38 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	13
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 40 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	14
Anf. 41 CARL B HAMILTON (fp)	14
Anf. 42 YVONNE RUWAIDA (mp)	15
Anf. 43 JOE FRANS (s)	15
Anf. 44 MATS EINARSSON (v)	16
Anf. 45 BÖRJE VESTLUND (s)	17
Anf. 46 Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	17
Anf. 47 Statssekreterare LARS-OLOF LINDGREN	18
Anf. 48 ORDFÖRANDEN	19

Anf. 49	Utrikesminister JAN ELIASSON (s)	19	2005/06:38
Anf. 50	ORDFÖRANDEN	19	24 maj
